

UNIVERZITA KARLOVA  
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD  
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ / INSTITUT SOCIOLOGICKÝCH STUDIÍ

**POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE V OBORU/PROGRAMU POLITOLOGIE A VEŘEJNÁ POLITIKA**

---

**Název bakalářské práce:** Sociální nerovnosti ve vzdělávání z pohledu učitelů v Bílině

**Jméno a příjmení bakalanta/ky:** Kateřina Motyčková

**Typ posudku:** Posudek oponenta

**Jméno, příjmení a akademické tituly autora/ky posudku:** Mgr. Martin Nekola, Ph.D.

**Pracoviště autora/ky posudku:** ISS FSV

---

**Hodnocení formální stránky práce**

Dosáhla práce minimální požadovaného rozsahu (30 normostran / 54.000 znaků s mezerami)?  
Ano

*Strukturace práce – hodnocení [A]*

Ano, bez připomínek

*Stylistika a formální zpracování (citace, grafická úprava atd.) – hodnocení [D]*

Standardní zpracování bez zásadních připomínek

Vzhledem k tomu, že v posudku není samostatná kategorie pro posouzení práce z pohledu výzkumné etiky, vyjádřím se zde. Vzhledem k citlivosti probíraných témat (včetně např. nespokojenosti s pracovištěm) autorka zcela správně přistoupila k anonymizaci informantů. Ta se bohužel ale míjí účinkem. Pokud se nejedná o opravdu velké školy, tak úvod kap. 4 (str. 25) velmi pravděpodobně tuto anonymizaci zneplatní! Kolik učitelek ve věku 57 let a s aprobací M, Fy asi učí na bílinském víceletém gymnáziu? Nebo kolik učitelů ve věku 64 let učí s aprobací dějepis a čeština? Doporučuji proto formálně požádat o neveřejné uložení do systému pro archivaci závěrečných prací a práci nezasílat v této podobě informantům, popř. (pokud to je možné) provést řádnou anonymizaci po obhajobě (např. začernění příslušného textu a tabulky 1).

*Odborná jazyková úroveň práce hodnocení [A]*

Autorka správně definuje odborné termíny a vyjadřuje se na velmi dobré úrovni. Práce neobsahuje gramatické či pravopisné chyby.

*Zpracování bibliografie, dodržení citační normy a úroveň odkazování v textu – hodnocení [A]*

Bez připomínek.

Úroveň zpracování tabulek, grafů, map a jiných grafických prvků – *hodnocení [B]*  
Standardní, bez zásadních připomínek.

Vhodnost a zpracování příloh (jsou-li jaké) – *hodnocení [B]*  
Standardní, bez připomínek.

**Celkové hodnocení formální stránky práce – *hodnocení [B]***

### **Hodnocení odborného charakteru práce**

*Stanovení výzkumných otázek/cílů a jejich zodpovězení – hodnocení [E]*

Autorka si stanovuje dva hlavní cíle, které jsou vzájemně ve zjevném rozporu. Např. na str. 9 píše, že „Přínos mé bakalářské práce tedy spatřuji krom otestování teorie, že pozice aktéra v systému ovlivňuje jeho postoje, především v hlubším porozumění postojů učitelů k sociálním nerovnostem ve vzdělávání.“. Testování teorie obvykle odpovídá deduktivní a kvantitativní přístup, zatímco k hlubokému porozumění obvykle dospíváme skrze induktivní kvalitativní (nebo lépe interpretativní) přístup. Autorka zvolila kvalitativní metodu výzkumu a není tak v žádném případě schopná dosáhnout prvního cíle (viz také má otázka k obhajobě níže), resp. zodpovědět otázku „Liší se postoje učitelů na druhém stupni ZŠ a postoje učitelů na víceletém gymnáziu v Bílině k sociálním nerovnostem ve vzdělávání?“. Na tu opravdu nelze odpovídat na základě 5 rozhovorů (ani plánovaných 6). Bohužel, provedená analýza nepřispívá ani k hlubšímu porozumění postojů učitelů, mj. proto, že je postavena na hypotéze, že se budou lišit podle typu školy. To je hypotéza podložená, ale právě proto by neměla být „testována“ kvalitativně. Pokud šlo autorce o hlubší porozumění, měla se více zaměřit např. právě na to, jak typ školy ovlivňuje postoje (ne tedy pouze na to zda). Lze tedy konstatovat, že práce na položené výzkumné otázky odpovídá pouze částečně a nedostatečně.

*Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů – hodnocení [A]*

Autorka se věnuje teorii obsáhle, pracuje se zdrojovými texty od zahraničních i domácích autorů a pokrývá všechny důležité aspekty zvoleného teoretického rámce. Ty také následně aplikuje.

*Metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod – hodnocení [D]*

Jak jsem uvedl výše, metodologie není vhodně zvolená. Avšak i pokud odhlédneme od vhodnosti, je metodologie popsána velmi stručně a provedení tematické analýzy je velmi povrchní. U aplikace postrádám lepší propojení se zdrojovými texty. Autorka výpovědi informantů prakticky neanalyzuje, pouze extenzivně vkládá citace. Jak pracuje s „tématy“ není jasné.

*Využití literatury a dat – hodnocení [B]*

Autorka pracovala s rozsáhlým souborem studií a velmi si cením provedených přehledů literatury. Alespoň občas se snaží uvádět poznatky do obecnějšího/teoretického kontextu.

*Věcná správnost a přesvědčivost argumentace – hodnocení [B]*

Autorka argumentuje přesvědčivě a její závěry jsou podložené (v rámci metodologických omezení uvedených výše).

Struktura práce, využitá data a metody odráží systematickou snahu o řešení výzkumného cíle/otázky – *hodnocení [B]*

Snahu ano, ale bohužel se cíle a otázky míjí s metodologickým přístupem. Nicméně nechci studentku v tomto kritériu poškodit („trestat“ dvakrát), proto oceňuji její nasazení a systematický přístup.

### **Celkové hodnocení odborného charakteru práce – *hodnocení [D]***

*Věcný přínos práce a její přidaná hodnota;*

Věcný přínos je prakticky nulový – nedošlo ani ke zvýšení povědomí o postojích učitelů v Bílině, ani jejich hlubšímu porozumění.

Vyjádření autora/ky posudku o seznámení s výsledkem antiplagiátorské kontroly:

#### **Kontrola originality textu**

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses     Turnitin     Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly (v případě větší shody než 15 % je nutné stručně komentovat, čeho se shoda týká):

#### **Celkové hodnocení**

Z výše uvedených důvodů **doporučuji** práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou **D**.

#### **Otázky k obhajobě:**

Uvedte prosím otázky, ke kterým by se měl autor práce vyjádřit v průběhu obhajoby:

1. Jaký typ případové studie slouží k testování teorie? Jak by vypadal výzkumný design (včetně výzkumné otázky) takové případové studie?

**Návrh tří otázek k části státní závěrečné zkoušky Metodologie výzkumu politologie a veřejné politiky** (viz seznam [zde](#)). Prosím o uvedení otázek, které je možné vztáhnout k předložené práci a případně prosím konkrétnější specifikaci ve vztahu k práci.

1. Etické aspekty výzkumu a jejich zakotvení.
2. Kvalitativní výzkum – sběr dat, analýza dat, interpretace.
3. Výzkumné designy a možnosti jejich využití v politických vědách.

Datum: 28. 8. 2024

Podpis: